

Handleiding zorgpad OSAS

Uitsluiten van Obstructief Slaap Apneu Syndroom (OSAS) door de huisarts

Met het zorgpad OSAS kunt u als huisarts uitsluiten dat een patiënt OSAS heeft. Dit gebeurt met een pulsoximetrie-meting met het OSAsense-horloge. De patiënt doet zelf deze nachtelijke meting in de thuissituatie. Daarnaast vult de patiënt online een vragenlijst in. Met het zorgpad OSAS gebeurt de screening op OSAS patiëntvriendelijk, snel, laagdrempelig en relatief goedkoop. U kunt als huisarts OSAS alleen uitsluiten. Voor het aantonen van OSAS blijft verwijzing naar een slaapcentrum noodzakelijk.

Voorheen verwezen huisartsen alle patiënten met een verdenking op OSAS naar een slaapcentrum. In dit slaapcentrum worden deze patiënten beoordeeld door medisch specialisten en ondergaan de patiënten een uitgebreid slaaponderzoek. Een dergelijk onderzoek in een slaapslaapcentrum is intensief voor de patiënt, kost veel tijd en gaat bovendien gepaard met hoge kosten. Daarnaast zijn de wachtlijsten voor dit slaaponderzoek vaak lang. En een onderzoek in een slaapcentrum is minder representatief voor het doorbrengen van de nacht dan een onderzoek in de eigen thuissituatie.

De inhoud van het zorgpad OSAS is afgestemd met de longartsen van de Groninger ziekenhuizen. De GHC heeft afspraken met Menzis gemaakt om de inzet van het screeningsinstrument OSAsense in huisartsenpraktijken te faciliteren voor de bij de GHC aangesloten huisartsen.

Over OSAS

Bij OSAS stopt de adem tijdens de slaap, variërend van vijf tot meer dan dertig keer per uur. Tijdens dergelijke ademstops (apneus) daalt het zuurstofgehalte in het bloed, waarop het lichaam reageert met een wekreactie om de ademhaling weer op gang te helpen. Dit gebeurt vaak zonder dat de slaper er zelf erg in heeft.

Door verstoring van het slaappatroon rusten OSAS-patiënten 's nachts minder goed uit, zijn ze slaperig overdag, functioneren ze slechter op hun werk en hebben ze een verhoogd risico op ernstige ongevallen op het werk en in het verkeer. De laatste jaren is daarnaast bekend geworden dat OSAS is geassocieerd met een verhoogd risico op het ontwikkelen van gezondheidsproblemen zoals hart- & vaatziekten (hypertensie, hartritmestoornissen, hartinfarcten en hersenbloedingen), diabetes mellitus en dementie. Het tijdig diagnosticeren en behandelen van OSAS is daarom van belang om gezondheidsschade en kosten op zowel korte als lange termijn te verminderen.

Meerwaarde voor patiënt

- Voorkomt veel onnodige verwijzingen naar een slaapcentrum, wanneer de huisarts OSAS kan uitsluiten. Van de patiënten die voorheen werden verwezen naar een slaapcentrum, heeft ongeveer 30% geen OSAS (bron: onderzoeksrapport 'Diagnose en behandeling van apneu in slaapklinieken', oktober 2018, Kantar Public).
- Patiëntvriendelijk: nachtelijke meting vindt thuis plaats. De huisarts en andere medewerkers in de huisartsenpraktijk voeren de diagnostiek uit.
- Betrouwbaar: OSAS kan met zekerheid worden uitgesloten.
- Relatief goedkoop: reduceert zorgkosten en gaat niet ten koste van eigen risico patiënt.

Voor welke patiënten

De huisarts kan gebruikmaken van het zorgpad OSAS bij patiënten met verdenking op de aanwezigheid van OSAS, op basis van klachten en/of comorbiditeit. OSAS wordt gekenmerkt door optredende apneus (ademstops van tien seconden of langer). Deze apneus gaan gepaard met excessieve slaperigheid overdag of minimaal twee van de volgende klinische verschijnselen: vermoeidheid overdag, verminderde concentratie, stokkende ademhaling tijdens de slaap en niet-verfrissende slaap (bron: NHG-Standaard Slaapproblemen en slaapmiddelen).

U besluit het zorgpad OSAS in te zetten voor een patiënt

Doet u als huisarts al mee aan het zorgpad OSAS en besluit u het zorgpad in te zetten voor een patiënt? Doorloop dan de volgende stappen.

- 1) De huisarts verwijst de patiënt naar de doktersassistente of POH voor een afspraak voor een pulsoximetrie-meting met het OSAsense-horloge.
- 2) De doktersassistente of POH maakt op verzoek van de huisarts een afspraak met de patiënt voor de meting.
- 3) De doktersassistente meldt de patiënt aan op het [OSAsense-platform](#). Hier logt de doktersassistente in met een persoonlijke gebruikersnaam en een persoonlijk wachtwoord. Na invoer van de persoonlijke inloggegevens ontvangt de doktersassistente een unieke code per SMS. Het invoeren van deze unieke code geeft toegang tot het platform.
- 4) De patiënt ontvangt een uitnodiging voor een online vragenlijst per e-mail en vult deze vragenlijst thuis in. De patiënt ontvangt deze uitnodiging per e-mail op een beveiligde manier. Indien de patiënt geen e-mailadres en/of internettoegang heeft, dan kan de vragenlijst eventueel later in de huisartsenpraktijk worden ingevuld.

De vragenlijst is een samengestelde lijst, bestaande uit meerdere vragenlijsten waaronder de 'STOPBANG', de 'Athens insomnia scale' en de 'Epworth sleepiness scale' (Eijsvogel et al., 2016). Deze vragenlijst is reeds in 2012 ontwikkeld voor screeningsdoeleinden en is sindsdien twee maal gevalideerd in een Nederlandse populatie. De vragenlijst wordt gebruikt voor het objectiveren van de klachten van de patiënt en speelt een rol bij het bepalen van het *a priori* risico op slaapapneu. De vragenlijst bevat circa 25 items, gericht op fysieke parameters (o.a. BMI en nekomvang), slaap gerelateerde klachten en aanwijzingen voor alternatieve slaapstoornissen.

- 5) De doktersassistente maakt het OSAsense-horloge gebruiksklaar voor de nachtelijke pulsoximetrie-meting.
- 6) De patiënt meldt zich op de afspraak met de doktersassistente of POH en krijgt de benodigdheden en instructies voor de nachtelijke meting mee naar huis. De benodigdheden zijn het OSAsense-horloge en een vingersensor.
- 7) De patiënt doet zelf de nachtelijke meting in de thuissituatie. De patiënt doet zelf het OSAsense-horloge om en bevestigt zelf de vingersensor. De vingersensor is bedoeld voor eenmalig gebruik: na de meting kan de patiënt deze weggooiden. De doktersassistente kan vingersensoren bijbestellen, via het [OSAsense-platform](#).
- 8) De patiënt brengt het 'horloge' terug naar de huisartsenpraktijk en de assistente leest de resultaten van de meting uit.
- 9) De resultaten van de nachtelijke meting en van de vragenlijst verschijnen op het OSAsense-platform en in het HIS, in de elektronische postbus.
- 10) De huisarts bespreekt de resultaten met de patiënt. De huisarts stelt de patiënt gerust als uit de resultaten blijkt dat er geen sprake is van OSAS en overweegt alternatieve diagnoses. Wanneer OSAS niet kan worden uitgesloten op basis van deze uitkomsten, dan verwijst de huisarts de patiënt naar een slaapcentrum en voegt de resultaten toe bij deze verwijzing.
- 11) Na afsluiting van het zorgpad volgt de declaratie.

Hoe u kunt starten met het zorgpad OSAS

Bent u een bij de GHC aangesloten huisarts en wilt u starten met het zorgpad OSAS? Doorloop dan de volgende stappen:

- 1) Meld u uiterlijk maandag 22 april 2019 aan voor de scholing zorgpad OSAS deel 1, via de [inschrijfpagina op de ELANN-site](#).
- 2) Volg de scholing zorgpad OSAS deel 1 op dinsdag 7 mei 2019.
- 3) Neem nadat u de scholing zorgpad OSAS deel 1 heeft gevolgd, contact op met Astrid Mol om te laten weten dat u wilt starten met het zorgpad OSAS (a.mol@ghcgroningen.nl).
- 4) U ontvangt van de GHC de overeenkomst *GHC - Huisarts inzake zorgpad OSAS*. Daarnaast ondertekent u via DiagnOSAS digitaal de verwerkersovereenkomst *DiagnOSAS – Huisarts*. Deze verwerkersovereenkomst is op grond van de Algemene Verordening Persoonsgegevens (AVG) nodig, omdat DiagnOSAS gegevens verwerkt over uw patiënten. Deze gegevens komen bij de uitvoering van de screening beschikbaar via het OSAsense-

- platform van DiagnOSAS. De verwerkersovereenkomst tussen u en DiagnOSAS is gebaseerd op het format van de LHV voor een verwerkersovereenkomst.
- 5) Onderteken en retourneer de overeenkomst *GHC- Huisarts inzake zorgpad OSAS* aan de GHC.
 - 6) Meld u aan bij DiagnOSAS via de [aanmeldpagina van OSAsense](#). DiagnOSAS neemt vervolgens contact met u op om een praktijkbezoek te plannen (deel 2 van de scholing zorgpad OSAS). Voorafgaand aan het praktijkbezoek stuurt DiagnOSAS u per post het OSAsense-startpakket, met daarin het OSAsense-horloge, 10 vingersensoren en patiëntfolders.
 - 7) U betaalt de nota van het OSAsense-horloge en van de 10 vingersensoren en stuurt een kopie van de nota naar de GHC (a.mol@ghcgroningen.nl).
 - 8) Een medewerker van DiagnOSAS brengt een bezoek aan uw praktijk (deel 2 van de scholing zorgpad OSAS).
 - 9) U kunt vervolgens het zorgpad OSAS inzetten voor patiënten.

Scholing

De scholing voor het zorgpad OSAS bestaat uit twee delen.

Scholing zorgpad OSAS: deel 1

- Gaat over slaapstoornissen en het uitsluiten van OSAS door de huisarts.
- Verplicht voor tenminste één huisarts per praktijklocatie, voorafgaand aan de contractering van het zorgpad.
- Alleen voor huisartsen.
- Meld u aan voor de scholing zorgpad OSAS deel 1, via de inschrijfpagina op de ELANN-site.

Scholing zorgpad OSAS: deel 2

- Praktijkbezoek: een medewerker van DiagnOSAS installeert de software op de praktijklocatie en geeft uitleg, onder andere over het OSAsense-horloge en het OSAsense-platform.
- Verplicht na ondertekening van de overeenkomst *GHC – Huisarts inzake zorgpad OSAS* en voordat u start met het zorgpad.
- Voor de huisarts(en) en praktijkmedewerker(s) die betrokken zijn bij de uitvoering van het zorgpad OSAS.
- De huisarts meldt de huisarts(en) en de praktijkmedewerker(s) aan voor het praktijkbezoek, via de [aanmeldpagina van OSAsense](#).

Eigen risico voor patiënt

Het zorgpad OSAS gaat niet ten koste van het eigen risico van de patiënt.

Tarief en declaratieproces: per verrichting

De GHC betaalt aan de huisarts voor het uitvoeren van een screening een tarief per verrichting.

Op basis van de uitgevoerde screening maakt DiagnOSAS (de leverancier van de screeningstool OSAsense) een declaratiebestand. DiagnOSAS stuurt dit declaratiebestand via een beveiligde lijn naar VIPLive (Calculus). De GHC betaalt het tarief voor de uitvoering van de screening nadat de zorgverzekeraar het door VIPLive (Calculus) ingediende declaratiebestand heeft goedgekeurd.

Deze vergoeding per verrichting is een aanvullende vergoeding op de reguliere segment 1-declaraties (consult/visite). De huisarts kan de reguliere segment 1-declaraties zelf indienen bij de zorgverzekeraar.

Tarief en declaratieproces: eenmalige vergoeding

Naast de vergoeding per verrichting ontvangt de huisarts een eenmalige vergoeding van de GHC voor de benodigde investering om te starten met dit zorgpad. Deze eenmalige vergoeding per praktijk geldt voor de kosten van het OSAsense-horloge, de eerste 10 vingersensoren en voor de kosten van de scholing inclusief een compensatie voor de tijdsinzet hierbij van de huisarts. Het OSAsense-horloge en de eerste 10 vingersensoren zijn onderdeel van het OSAsense-startpakket. De huisarts hoeft deze investering dus niet zelf te doen om te starten met het zorgpad.

De eenmalige vergoeding ontvangt u indien:

- de GHC de overeenkomst GHC – Huisarts inzake OSAS ondertekend heeft ontvangen.
- de GHC van u een kopie van de nota van het OSAsense-horloge en van de 10 vingersensoren heeft ontvangen.

De investering die u moet doen wordt dus gecompenseerd.

Helpdesk OSAsense

De OSAsense-helpdesk is beschikbaar gedurende kantooruren (ma-vr tussen 9:00-17:00). U kunt OSAsense bereiken per telefoon of e-mail:

- Ondersteuning per telefoon: 053 478 75 29
- Ondersteuning per e-mail: info@osasense.com

Meer informatie

Bekijk voor meer informatie de [website van OSAsense](#).

Heeft u vragen over het zorgpad OSAS? Neem dan contact op met Marcel van Keulen via m.van.keulen@ghcgroningen.nl of 050-3695039.